

opačné: obecnou normou podle naší ústavy jest jak zákon tak nařízení, zákonem je norma vydaná parlamentem, nařízením norma vydaná vládou; vláda ovšem může vydati nařízení jen na základě zákona, t. j. jakéhokoliv právně relevantního usnesení parlamentu ve formě zákona, byť by nebylo generelní normou. — Slabinou vývodů Kelsenových jsou, myslím, ony velmi nezřetelné pojmy »alle wesentlichen Momente« (které má obsahovati zákon) a »verhältnismässig untergeordnete Momente« (které mohou býti ponechány nařízením). Stačilo by Kelsenovi, kdyby každý zmocňovací zákon obsahoval zcela abstraktní klausuli jakožto směrnici vládě, na př.: vláda se zmocňuje upravit nařízením... majíc na zřeteli prospěch státu a jeho obyvatelstva? Asi ne. Je patrné, že podobných směrní bylo by možno utvořiti velikou stupnici od nejabstraktnější formulace až po podrobnou úpravu věci a je otázka, kdy řekneme, že jsou tu dány »alle wesentlichen Momente«. A kdo to stanoví ve státě, kde není instituce ústavního soudu?

Mám za to, že zmíněné posudky učenců, o jichž autoritě ovšem nikdo nepochybuje, neznamenají pro naši otázka ještě: Roma locuta...

—n—

**»Úvod ve studium právnické.«** Členská schůze Všechnu spojená s přednáškou p. prof. Hory konala se dne 9. října v Karolinu. Schůzi četně navštívenou kolegy z prvního roku zahájil starosta kol. dr. Šejhar, načež p. prof. dr. Hora přednášel o právnickém studiu. Upozornil nejprve na důležitost studia vysokoškolského vůbec, na význam vstupu na vysokou školu, ukázal, jaký význam má vlastně akademická svoboda: na jedné straně přestává ona kontrola prospěchu i chování, které je student podroben na střední škole, na druhé straně je student nadále sám za sebe odpověden, řídí do značné míry sám svoje studium. Přechod na vysokou školu je pro právníka tím těžší, že na střední škole vůbec o právu neslyší, a že si tedy nepřináší na universitu aspoň nějaký sebe menší základ, jako studující jiných oborů. Velká většina právníků nemá při příchodu na fakultu vůbec ponětí o tom, co zde bude studovati, neví, co to vlastně je právo, a chce je studovati jen proto, že nemá nějakého odborného zájmu. Často pak mají mínění, obecně rozšířené, že studovat právo znamená nadřít všechny paragrafy a že býti dobrým právníkem znamená znáti zpaněťti zákony do posledního písmene. P. prof. Hora ukázal krásně, jak naprosto mylný je tento názor. Nestačí znáti litery zákona, je nutno znáti jeho životní náplň, život v celé jeho šíři a hloubce, pro nějž je zákon určen a pro nějž je jeho existence nezbytná. Právo svými normami prostupuje celý život jednotlivců i společnosti, provází člověka od narození po celý život, při všech událostech menších i větších, aniž si člověk sám uvědomí, a i po smrti ještě pečuje právo o jeho pozůstalost. Dokonalý právník, zejména praktický, musí tedy znáti život, se všemi jeho potřebami a poměry, jak jest podkladem právních předpisů, neboť pak teprve může právu rozuměti, pak teprve pochopí jeho účel, úkol a význam a bude ho uměti náležitě užívat. Uvědomíme-li si to vše, pak poznáme, že studium práva není naprosto tak nudné a suchopárné, jak se obecně má za to. Ovšem záleží hlavně na právnících samých, aby se obecný úsudek o nich změnil. Dokonale vzdělaný stav právnický, poctivý a svědomitý, vynikající rozhledem po otázkách životních bude jistě základem státu. Ke konci doporučoval přednášející také, aby posluchači nedali se svěsti k vášnivému a zaujatému stráníctví a k nenávisti vůči odpůrcům, při studiu i později. Přednáška měla velký vnější úspěch. Bylo by si jen přát, aby se dostavil také úspěch vnitřní, aby posluchači se podle ní skutečně řídili. Po přednášce informoval starosta kolegy o významu a úkolu spolku a kol. Ježil o činnosti Společenského odboru. Schůze byla slibným znovuzahájením členských schůzí Všechnu.

J. B.

**Monopol živelního pojištění.** Ministerstvo zemědělství připravuje osrovy zákonů o zveřejnění krupobitního a dobytčího pojišťování. Zásady osnovy o krupobitním pojištění vzbudily ostrou kritiku odborné veřejnosti. Pojištění zemědělců mělo by totiž býti podle osnovy povinné a provádění bylo by svěřeno výhradně státu. Proti těmto zásadám se namítá, že dosud je pojištěna jen asi jedna desetina půdy země-